

Klatreplanter

Rødkattebusk - *Actinidia kolomikta* H 6
er en særpreget, slyngende plante. Hannplantens grønne blader skifter til hvite og rosa farvenyanser i juni. Planter i fuktighetsbevarende, moldholdig jord. Tåler ikke å tørke ut. Høyde 3-4 m. ☀️ ☁️

Klatreplanter
gjør hagen frodigere. Disse vakre og robuste plantene kan brukes alle steder i hagen - selv på den minste flekk. Dessuten er de fine oppover stolper, trestammer og pergolaer.

Akebie - *Akebia quinata* H 4
er kraftigvoksende med et vakkert, frodig bladverk. Blir 5-7 m. Fin til pergola. Gir i mai og juni små, rødfiolette blomster med lett vaniljeduft. Bør planter på en lun, vokseplass i veldrenet jord. ☀️ ☁️

Trompetblomst - *Campsis radicans 'Mme Galen'*
er en kraftigvoksende klatreplante med flott bladverk. Passer til den solrike og varme vokseplassen og egner seg godt mot en mur eller vest. I august og september store, flotte trompetlignende oransjerøde blomster. Bør planter i varm, næringsrik, moldholdig jord. Kan med årene bli 5-8 m, men bør skjæres tilbake. ☀️ ☁️

Slirekne - *Fallopia baldschuanica* H 3-4
er en slyngende plante som vokser svært raskt. Gir kaskader av hvitrosa blomster fra juli til oktober. Foretrekker god hagejord. Dekker hurtig en mur eller en pergola. Blir 10-15 m. høy. ☀️ ☁️

Eføy - *Hedera hibernica 'Hestor'* H 3-5
er en hardfør, vintergrønn, selvheftende og frodig klatreplante. Trives både i full sol og skygge - best i en leirholdig, ikke for tørr jord. Blir fort 5-10 m. Bladene er fine i dekorasjoner - året rundt. Eføy fås i flere varianter med grønt og broket bladverk. ☀️ ☁️

Klatrehortensia - *Hydrangea petiolaris* H 3-4
er en frodig, selvheftende klatreplante med flotte blader og store hvite blomsterskjermer i juni og juli. Flott høstfarge. Trives i all slags hagejord. Blir ca. 4-5 m. ☀️ ☁️

Vinterjasmin - *Jasminum nudiflorum* H 1-2
er en fin, vinterblomstrende klatreplante som blomstrer fra desember til mars. Bør bindes opp. Trives ved en øst eller vestvendt mur i ikke for tørr hagejord. Kan bli ca. 3 m. ☀️ ☁️

Pipeholurt - *Aristolochia macrophylla* H 5
er en kraftigvoksende, frodig klatreplante med store, dekorative blader. Får i juni og juli små, pipeformede blomster som delvis blir skjult av bladene. Flott høstfarge. Planter på en lun, vokseplass i dyp jord. Kan bli 4-6 m. ☀️ ☁️

Klematis
er en stor gruppe slyngplanter som finnes i et mangfold av former og farver. Planter du klematis i hagen, kan du få blomster fra det tidlig vår til sen høst. Se side 68 og 69.

Humle - *Humulus lupulus* H 8
er en kraftigvoksende og hardfør slyngplante som dekkes av lysegrønne humleknopper i juli. Trives i god jord. Fryser tilbake hver vinter, men blir lett 5-7 m. året etter. Fås også med gule blader. ☀️ ☁️

Amerikakaprifol - *Lonicera americana* H 4
er en 2-3 meter høy klatreplante som i juni og juli gir store, duftende rød/hvite blomster og senere dekorative, røde bær. Planter i næringsrik jord som holder godt på fuktigheten. Trives i full sol eller lett skygge.

Kaprifol - *Lonicera 'Dropmore Scarlet'* H 7
får oransjerøde blomster fra juni til oktober. Har et vakkert, grønt, læraktig bladverk. Blir 2-3 m høy.

Heckrottkaprifol - *Lonicera heckrottii 'Goldflame'* H 5
er en frodig slyngplante med rød/gule duftende blomster fra juni til september. Velegnet til å vokse oppover eldre trær og espalier. Planter i jord som holder på fuktigheten. Blir 3-4 m høy.

Vintergrøn kaprifol - *Lonicera henryii* H 4
er en frodig bladplante til en lun vokse-plass. Blomstrer sparsomt i juli og august. Blir 3-5 m høy.

Kaprifol - *Lonicera peri 'Belgica'* H 4
er en sterktduftende slyngplante med blomstring i mai og juni. Kraftig, frodig vekst - blir 3-4 m høy. Planter i næringsrik jord som holder godt på fuktigheten.

Vill Kaprifol - *Lonicera peri 'Loly'* H 5-6
er en hardfør, kraftigvoksende og frodig slyngplante som fort kan bli 4-5 m høy. Gir sterktduftende, lysegule blomster i mai og juni, senere fine, røde bær. Kaprifol trives best i en næringsrik, fuktighetsbevarende jord - gjerne med roten i lett skygge og toppen i sol.

Tellmannskaprifol - *Lonicera tellmanniana* H 5
er en klatrende kaprifol som krever lett oppbinding. Gir i mai og juni en mengde gullgule blomster. Blir 3-5 m høy.

Klatrevillvin - *Parthenocissus var. qui. engelmannii* H 4
er en kraftigvoksende og selvheftende klatreplante. Fra tidlig i vekstsesongen får planten friskgrønt bladverk. Fra september mørkerøde høstfarger. Dekker raskt murer og pergolaer.

Rådhusvillvin - *Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii'* H 4
er en moderatvoksende, selvheftende klatreplante med flott, grønt bladverk som får flammende høstfarger. Villvin trives best i moldrik jord. Skader ikke murvegger.

Blåregn - *Wisteria sinensis* H 3
er en fantastisk klatreplante med frodig, fint bladverk. I mai og juni blomstrer den med blåfiolette, store blomsterklaser. Egner seg godt i kyststrøk på en lun vokseplass. Fin oppover en pergola. Bør få dyp, moldholdig jord. Bør skjæres noe tilbake. Kan bli opp til 10-15 m.

Klematis med store blomster ...

Clematis 'Comtesse de Bouchaud' H 5-6
er frodig og blomstrer rikt i gammel-rosa fra juli til september. Blir 3-4 m.

Opp og ned av stolper ...

Klematis med store blomster er en stor gruppe planter som forskjønner enhver hage med frodig, slyngende vekst og vakker blomstring.

- i tillegg til sortene som er vist, kan nevnes:

'Prinsesse Alexandra', 'Lady Betty Balfour', 'Gipsy Queen', 'Mrs. Cholmondeley'

Klematis i krukker
-en god idé!

Det er mange klematissorter som trives i hagens store krukker og oppover klatrestativ. Sorter som vokser langsomt, gir det beste resultatet. Prøv: 'Hagley Hybrid', 'Dr. Ruppel', 'Niobe', 'Rouge Cardinal', 'Nelly Moser' og noen av de småblomstrede.

Clematis 'Dr. Ruppel' H 5-6
får store, dyprosa blomster med mørk stripe i periodene mai-juni, og august-september. Blir 2-3 m.

Clematis 'Hagley Hybrid' H 5-6
vokser moderat og blomstrer rikt med vakre, rosa blomster i juni-juli. Gjenblomstrer i september. Blir 2-3 m.

Clematis 'Jackmanii Superba' H 5-6
Gir overdådig blomstring med mørk fiolette, mellomstore blomster fra juli til september. Blir ca. 3 m.

Clematis 'Lasurstern' H 5-6
bærer vakre, lavendelblå blomster i mai-juni og igjen i september. Blir ca. 3 m.

Clematis 'Mme le Coultre' H 5
en sort som vokser kraftig og får store, renhvite blomster i juni og igjen i september. Blir 4-5 m.

Clematis 'Mrs. N Thompson' H 5-6
blomstrer rikt med dyp fiolette blomster med rød stripe. Blomstrer i mai-juni, og remonterer noe om høsten. Blir 2-3 m.

Clematis 'Multi Blue' H 5
får store, vakre, blå, dobbelte blomster i juni-juli og sparsom blomstring på nytt i september. Blir 2-3 m.

Clematis 'Nelly Moser' H 5-6
får store, vakre, svaktrosa blomster med karminrøde striper i mai-juni og igjen i august-september. Blir ca. 3 m.

Clematis 'Niobe' H 5
gir i juni, og i august-september flotte mørke, rubinrøde og fløyelslignende blomster. Blir 2-3 m.

Clematis 'Pink Fantasy' H 5
gir store, lys rosa blomster med dypere mørke, rubinrøde og fløyelslignende blomster. Blir 2-3 m.

Clematis 'Rouge Cardinal' H 5-6
gir store fløyelsaktige, karmosinrøde blomster i juni og igjen i september. Blir 2-3 m.

Clematis 'Snow Queen' H 4-5
får vakre, snøhvite blomster i mai-juni og igjen i september. Blir 3-4 m. ☀️ 🌧️

Clematis 'Star of India' H 4-5
vokser fort og får mørke, fiolettblå blomster i juni og igjen i september. Blir 3-4 m. ☀️ 🌧️

Clematis 'President' H 4-5
bærer rikelig med mørkeblå til fiolettblå blomster i mai-juni og igjen i august-september. Blir opp til 3 m. ☀️ 🌧️

Clematis 'Ville de Lyon' H 5
vokser kraftig og er meget blomsterrik. Gir dyp, karminrøde blomster fra juli til september. Blir 3-4 m. ☀️ 🌧️

Blomstring fra mai til oktober!
Det er en god idé å plante 2-3 forskjellige klematis med store blomster i samme plantehull. Slik får du blomstring det meste av sommeren.

Klematis med små blomster ...

... er mest herdige

De fleste klematis med små blomster skyter fort i høyden, og tåler mer skygge enn klematis med store blomster. De egner seg derfor godt til å vokse oppover trær og større prydbusker.

Bergklematis - Clematis montana 'Rubens' H 3
gir i mai og juni kaskader av rosa blomster. Vokser kraftig og har vakkert bladverk. Blir 6-7 m. ☀️ 🌧️

Alpeklematis - Clematis alpina H 6-7
får små klokkeformede, nikkende blomster i mai og juni. Fås i flere varianter. Blir 2-3 m. ☀️ 🌧️

Gullklematis - Clematis tangutica H 7
vokser kraftig og blomstrer uavbrutt fra juli til oktober. Blir 5-6 m. ☀️ 🌧️

Alpeklematis - Clematis macropetala H 6
får et vell av halvfylte, lavendelblå blomster i mai og juni. Fås også i andre farger. Blir ca. 3 m. ☀️ 🌧️

Italiaklematis - Clematis viticella H 4
blomstrer fra juli til september med blå, klokkeformede blomster. Fås i flere varianter. Blir 3-6 m. ☀️ 🌧️

Italiaklematis - Clematis viticella 'Mme Jules Correvon' H 4
er frodig og blomstrer rikt. Dekkes fra juli til september av vakre, vinrøde blomster. Blir 4-6 m. ☀️ 🌧️

Gode råd om planting og stell av klatreplanter

Slik planter du klatreplanter ...

Klatreplanter er dyrket i pottes, og kan derfor plantes fra det tidlig vår, utover sommeren og til langt utover høsten. De fleste klatreplanter er fra naturens side skogplanter. Derfor er det en god idé å tilstrebe samme vekstbetingelser i hagen for at plantene skal trives og få et langt liv.

- De nyinnkjøpte plantene vannes grundig. Sett gjerne plantenes rotklump i en bøtte med vann i ca. 10 min.
- Før du planter, bør jorden gjennomarbeides grundig.

- De fleste klatreplanter liker dyp, moldholdig jord som holder godt på fuktigheten. Stiv, tung leirjord tilføres godt med fin grus og kompostert kugjødsel. Slik får plantene gode vekstbetingelser.

Sandholdig, mager jord tilføres kompostert kugjødsel eller en lys torv. Slik holder jorden bedre på fuktighet og næring.

Du kan blande bladkompost i jorden der du skal plante klematis.

- Plantehullet til klatreplanter bør være ca. 50 cm dypt og 50 cm i diameter, og jorden bør løsnes i bunnen. Sett plantene i samme høyde som pottedyden, men noen få arter som blomstrer sent, bør plantes 10-15 cm dypere. Til slutt trækker du jorden lett til rundt plantene. Legg gjerne et passende lag dekkbark i 50 cm bredde rundt plantene. Det holder på fuktigheten og hindrer veksten av ugress.
- Etter at du har plantet, gjennomvanner du grundig (20-30 liter pr. m²). I den første vekstsesongen må plantene vannes jevnlig.
- Plantene tilføres gjødsel når de er kommet godt i gang med veksten, enten med fullgjødsel 12-5-14 ca. 75 g pr. m² eller organisk gjødsel (100 g pr. m²). Deretter gjødsles plantene hver vår med samme dosering!
- Klematis som du planter om våren, bør skjæres tilbake til ca. 20 cm over jorden rett etter du har plantet. Det gir en tett og flott klematis.

“Fotpose til klematis”

Alle klematis vil gjerne ha toppen i sol og roten i skygge. Hvis du planter klematis på solsiden, er det en god idé å beskytte roten mot solstrålene ved å plante en mindre plante i forkant. Beinved som vist på bildet, kan gi et fint resultat. Av andre egnede, små busker kan nevnes: Potentilla, lav spirea, buksbom, hortensia og staudene bladlilje, storkenebb, kattermynte og astilbe.

Beskjæring av klematis

Slik gjør du ...

Klematis beskjæres i forhold til blomstringstiden.

Klematis med blomstring i april, mai og juni kan skjæres tilbake like etter blomstringen. Da vil storblomstret klematis gjenblomstre beskjedent på etter-sommeren.

Arter som blomstrer fra juli til september skjæres tilbake i april.

All klematis kan beskjæres ned til 20-50 cm over jorden, Da vil du få en tett og frodig plante som blomstrer fra bunn til topp.

Tilbakeskjæring av sorter med store blomster:

Klematis med store blomster kan skjæres tilbake med 1-2-3 års mellomrom.

Skjæres tilbake etter første blomstring

Clematis 'Asao'
Clematis 'Dr. Ruppel'
Clematis 'Else Späth'
Clematis 'Nelly Moser'
Clematis 'Lasurstern'
Clematis 'Mme. le Coultre'
Clematis 'Mrs. Bateman'
Clematis 'Mrs. Cholmondeley'
Clematis 'Multi Blue'
Clematis 'Snow Queen'
Clematis 'Star of India'
Clematis 'The President'
Clematis 'Xerxes'

Skjæres tilbake i april

Clematis 'Comtesse de Bouchaud'
Clematis 'Gipsy Queen'
Clematis 'Hagley Hybrid'
Clematis 'Huldine'
Clematis 'Jackmanii Superba'
Clematis 'Niobe'
Clematis 'Prinsesse Alexandra'
Clematis 'Rouge Cardinal'
Clematis 'Ville de Lyon'

Tilbakeskjæring av sorter med små blomster:

Klematis med små blomster bør bare skjæres tilbake med års mellomrom.

Skjæres tilbake etter første blomstring

Clematis alpina
Clematis macropetala
Clematis montana

Skjæres tilbake i april

Clematis orientalis
Clematis tangutica
Clematis vitalba
Clematis viticella

Beskjæring av klatreplanter

Slik gjør du ...

Klatreplantefamilien er en stor og spennende plantegruppe som enten har klatrende eller slyngende vekst. De fleste har en frodig vekst, og kan raskt dekke en kjedelig mur eller noe annet du vil gjemme vekk.

Klatreplantene beskjæres som hovedregel løpende gjennom sommeren for å forynge rankene og redusere toppens omfang. På senvinteren bør du beskjære drastisk for å forynge hele planten, men du bør ikke beskjære klatreplanter mer tilbake enn ca. 30 cm over jorden. De fleste klatreplanter klarer ikke å bryte på nytt helt fra grunnen.

Kaprifol blomstrer både på ett-, to- og tre-årige skudd og planten bør tynnes ut hvert år ved at de eldste skudd skjæres ned til basis. På den måten holder kaprifolien seg ung, frisk og blomstrer flittig fra topp til tå.

Blåregn danner blomster ved basis av sideskuddene. For å få en rik blomstring beskjæres sideskuddene til 5 cm sent på vinteren. Dessuten kan det være en god idé å knipe sideskudd over 2-3 øyne i juli-august for å fremme dannelsen av neste års blomsterknopper.

Klatrehortensia beskjæres man sjelden og da først og fremst for å forynge planten. Det betyr at de eldste greinene og alle syke eller visne greiner fjernes ved basis sent på vinteren.